Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 7 grudnia 1933 r. 157.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA:

ESTONJA:

-§-

1.P o d p i s a n i e ł o t e w s k o - s o w i e c k i e g o t r a k t a t u h a n d l o w e g o ."Siegodnia" Nr.337 /XII.1933/: 6 grudnia został podpisany w Moskwie łotewsko-sowiecki traktat handlowy. Ze strony Łotwy traktat podpisali poseł łotewski w Moskwie dr.Bilman, sekretarz generalny M.S.Z. Munters i dyrektor Banku Łotewskiego Ozolinsz. Ze strony sowieckiej podpisali traktat członek kolegjum Narkomindieł Somaniakow, członek kolegjum Narkomwniesztorg Dwoiłackij i zastępca naczelnika sekcji politycznej Komisarjatu Handlu Lorentz. Po podpisaniu traktatu wygłoszono z obu stron przemówienia, przyczem podkreślano doniosłość tego zdarzenia politycznego. Podpisany traktat opiera się na zasadach największego uprzywilejowania. Żadnych ulg celnych czy to ze strony sowieckiej czy też łotewskiej traktat nie przewiduje. Jednocześnie z traktatem handlowym podpisano osobno umowę gospodarczą, przewidującą, że ZSRR corocznie winien zakupywać na Łotwie określoną ilość towarów, z których 50% winne stanowić produkty rolne.-

2.R e z y g n a c j a Ł o t w y z r o z e j m u c e l n e g o . "Siegodnia" Nr.337 /XII.1933/:6 grudnia łotewski Gabinet Ministrów na wniosek ministra S.Z. Salnaisa zdecydował zrezygnować z rozejmu celnego i zakomunikować o swojej decyzji sekretarzowi Ligi Narodów. Za miesiąc Łotwa w swej polityce celnej nie będzie już skrępowana i będzie mogła w razie potrzeby podwyższać cła.-

3. W y s i e d l e n i e 2 - c h c z ł o n k ó w B r a c t w a N i e m i e c k o - b a ł t y c k i e g o ."Siegodnia" Nr.337 /XII. 1933/:6 grudnia minister Spraw Wewn. Milberg podpisał rozporządzenie o wysiedleniu 2-ch niemieckich obywateli i członków Bractwa Niemiecko-bałtyckiego Arwida von Zur Mühlen /krewnego przywódcy Niemców estońskich von Zur Mühlena/ i Wilhelma Deibnera.-

4. W i z y t a s t r z e l c ó w p o l s k i c h w R y d z e , T a l l i n i e i H e l s i n g f o r s i e ."Siegodnia" Nr.336. /XII.1933/:W tych dniach z Warszawy udała się delegacja strzelców polskich w składzie płk.Rusina i 2-ch oficerów do Rygi. Podróż ta nosi charakter rewizyty z tytułu niedawnej wizyty strzelców łotewskich w Polsce. Poza Rygą przedstawiciele strzelców polskich gościć będą w Helsingforsie i Tallinie.-

5. S p r a w a s t a b i l i z a c j i ł a t a ."Siegodnia" 334. /XII.1933/:Prezes Rady Banku Łotewskiego Klive udzielił następującego wywiadu w sprawie stabilizacji łata i ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju: Sytuacja gospodarcza kraju jest obecnie bardzo poważna. Ograniczenia walutowe podyktowane były jedynie dążeniem do ocalenia gospodarki łotewskiej przed katastrofą w ogólnym chaosie gospodarczym świata, a z drugiej strony potrzebą zahamowania niesłychanego odpływu walut obcych. Oba te cele zostały osiągnięte.Zapasy złota i walut zagranicznych w Banku Łotewskim utrzymały się na poprzednim poziomie.

Handlowy bilans był w r.ub. aktywny. Wogóle życie gospodarcze Łotwy znajdowało się w sytuacji, jeżeli nie świetnej, to w każdym razie znośnej. Eksport łotewski napotykał na pewne trudności w związku z ograniczeniami importowemi z zagranicy.

W ciągu ostatniego roku bilans handlowy się pogorszył. Do listopada wykazał on pasywa w wys.2 i pół milj.łatów.

Jeżeli chodzi o stabilizację łata i bilans płatniczy, odpowiedzialność za nie przyjmują na siebie bezpośrednio M-stwo Finansów i rząd. Obecnie pokrycie łata jest zupełnie wystarczające. Należy się obawiać jednak, że o ile sejm przyjmie ustawę o wymianie towarów,to dopływ waluty do Banku Łotewskiego się zahamuje. W życiu gospodarczem Łotwy ujawnić się wtedy mogą konsekwencje dewaluacji.-

6. Echa porozumienia polsko-niemieckiego w prasie łotewskiej ."Socjaldemokrats" Nr.271 /XII.1933/:Porozumienie polsko-niemieckie wywarło gdzieniegdzie wrażenie, że Niemcom przynajmniej na Wschodzie udało się przełamać mur, izolujący ich od reszty państw europejskich. Wynurzyły się pogłoski i domysły, czy aby za ogłoszonemi deklaracjami nie ukrywają się jakieś konkretne traktaty w sprawie t.zw. Korytarza kosztem Litwy, a może nawet portów łotewskich. Zdaje się jednak, że pogłoski te nie mają uzasadnienia. Deklaracja więcej była potrzebna Niemcom,niż Polsce, by pod osłoną paktów o nieagresji mogły się one zbroić i przygotowywać do przekształcenia swych granic. Pozatem cele polityki niemieckiej nie ograniczają się do Korytarza Polskiego, a z drugiej strony nie leży w interesach Polski robić sobie wrogów na Łotwie. Wszystko to nie przeszkadza, by politycy łotewscy czuwali nad wytworzoną sytuacją. Stosunki polsko-łotewskie regulować należy tak, by było w nich więcej jasności. Na Łotwie niema poważnych polityków, którzyby chcieli kłótni z Polską. Trzeba się spodziewać, że i w Polsce nie znajdą uznania utopistyczne plany przekształcenia Europy, rojące się niektórym politykom europejskim.-

"Latvija" /z 1.XII.1933/:Celem deklaracji polsko-niemieckiej było z punktu widzenia niemieckiego odprężenie stosunków polsko-niemieckich, by w ten sposób móc się zbroić. Wtedy Niemcy mogłyby przemówić tonem ostrzejszym i spodziewać się większych sukcesów.

Łotwa powinna ten przejściowy okres rozejmu wyzyskać dla wzmocnienia swych stosunków z najbliższymi sąsiadami i stworzyć regjonalny związek w takiej czy innej formie.-

ESTONJA:1.Z działalności Niemców estońskich ."Siegodnia" Nr.337 /XII.1933/zamieszcza wywiad z jednym z Niemców estońskich na temat ich działalności. Przywódca Niemców estońskich von Zur Mühlen jest gorliwym zwolennikiem Hitlera. Głosi on zasadę, by Niemcy estońscy nie łączyli się z przedstawicielami innych narodowości. Pozatem Niemcy estońscy pod wodzą von Zur Mühlena liczą na to, że położenie ich zmieni się z chwilą przyjścia do władzy związku kombatantów.-

2.Socjaliści estońscy a Niemcy ."Siegodnia" Nr.337./XII.1933/:4 grudnia socjaliści estońscy zdecydowali zgłosić w Zgromadzeniu Narodowem dwa projekty ustaw: pierwszy projekt przewidywałby, iż we wszystkich zakładach handlowo-przemysłowych księgowość i rachunkowość prowadzone byłyby w jęz.estońskim; drugi projekt domaga się, by 90% zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych osób stanowiliby Estończycy. Oba projekty są skierowane przeciwko Niemcom estońskim, którzy wyznają ideje hitleryzmu.-

3.Sprawa odszkodowania za wywłaszczoną na cele reformy rolnej ziemię ."Siegodnia" Nr.337./XII.33/:Na zebraniu członków tallińskiego oddziału związku kombatantów, jakie się odbyło 3 grudnia, uchwalono rezolucję przerwania wypłaty odszkodowań byłym obszarnikom niemieckim obywatelom.-

4.Kandydatura na stanowisko naczelnika Państwa a estońskie organizacje wojskowe ."Siegodnia" Nr.336 /XII.1933/:W Tallinie odbyło się w tych dniach zebranie estońskich organizacyj wojskowych,przyczem zdecydowano, że nie mogą się one wtrącać do sprawy kandydatury na stanowisko naczelnika Państwa, jako do sprawy nawskroś politycznej.-

B7